

Posudek oponentky bakalářské práce

Nina Fialová, která pochází z jihočeského Milevska, si téma pro svůj bakalářský výzkum příhodně našla doslova „za humny“. Poučena zejména společenskovědními koncepty sociální konstrukce tradice - se novými očima podívala na pravidelnou místní událost masopustního průvodu masek. Průvod, jehož se autorka aktivně zúčastňuje od dětství, v posledních několika málo letech zažívá mimořádný revival. Rozhodla se tedy „zabýv[at] způsoby, jakými je tradice masopustního průvodu konstruována, a nakolik je tato událost komodifikována či komercializována. [...] kolik jeví se na přehlídku během let jejího působení přidružilo, a jak jsou tyto skutečnosti přijímány všemi, kterých se maškarní přehlídka dotýká. [...] jak je tato kulturní akce nahlížena pořadateli, účastníky a návštěvníky průvodu, a co přináší obyvatelům města a městu samotnému.“ (s. 7-8)

Autorčiny výzkumné otázky se opírají o adekvátní teoretickou diskuzi, jen se domnívám, že koncept komercializace je zde nadbytečný a je vyložen spíše matoucí způsobem (co myslí autorka větou, že se komercializace vztahuje spíše k medializaci? S. 13), stačila by komodifikace dle Appaduraie, která by naopak vzhledem k cíli práce zasloužila pojednat mnohem důkladněji a pečlivěji. Z textu totiž nejen není úplně jasné, v čem se tyto dva koncepty liší a proč autorka potřebuje oba dva, ale rovněž se mi zdá, že Appaduraie poněkud dezinterpretuje. Její parafráze Appaduraiova textu však nelze ověřit, neboť nejsou opatřeny odkazy na číslo strany v originále. Podobně v případě parafrází zachází s tvrzeními dalších autorů (Jolly, Jiráček, Jeřábek, Petrušek, Valentová...), což osobně považuji za chybu, protože mám za to, že by konkrétní pasáže mělo být možné dohledat. (Na okraj: také se domnívám, že v kvalitativním výzkumném designu není úplně vhodné klást si otázky „nakolik“ a „do jaké míry“.)

Kvalitativní metody konstruování a analýzy dat jsou zvoleny adekvátně. Autorka provedla celkem patnáct polostrukturovaných rozhovorů s návštěvníky a pořadateli průvodu, „rozhovory byly doplněny jedním zúčastněným pozorováním na letošním 156. ročníku a analýzou dokumentů – lokálními novinami a publikacemi týkajícími se maškarního průvodu v minulosti i současnosti. K výzkumu rovněž přispěly poznatky nabyté při návštěvě nově otevřeného Muzea milevských maškar“ (s. 3). Škoda, že autorka více nevytěžila metodu zúčastněného pozorování. Průvod masek lze jistě chápat jako performanci, jejíž organizaci a přípravu v zákulisí lze rovněž pozorovat. Možná, že zde by se autorčin původní předpoklad o komercializaci rozbíral ještě rychleji. Z pozorování v terénu se do textu dostávají především postřehy o tom, co kdo kde v daný den v místech průvodu prodává, což mi přijde vzhledem ke komplexitě události škoda, ačkoli chápu, že autorka sleduje určitý argument. (Zajímavé mi zde připadají například praktiky politické satiry, o nichž se autorka na okraj zmiňuje, ovšem to je mimo vytyčený výzkumný problém). V této souvislosti pak však nerozumím tomu, proč autorka nevedla rozhovory i s těmi lidmi, kteří provozují ony viditelné obchodní aktivity. (Když se autorka zamýšlí nad tím, kdo z akce profituje či neprofituje, zajímalo by mne, jak je to například s vystupujícími hudebními kapelami.) Naopak je dobře, že se autorka pokusila i o rychlé nestrukturované rozhovory s maškarami před „startem“. Za velmi povedené pak považuji rozhovory s klíčovými organizátory akce, které jdou do hloubky a přinášejí zajímavá data. Výsledné interpretace vychází z předkládaných dat a jsou adekvátní zvolenému výzkumnému problému. Na několika málo místech padá autorka do pasti hodnotících stanovisek a představ o nezbytnosti pokračování dlouhé tradice. Největší přínos této práce spatřuji v tom, že Nina Fialová dochází k pochopení, že pozoruje v „přímém přenosu“ konstruování tradice, jež pro aktéry plní vícero důležitých sociálních funkcí a že finanční zisk není primární motivací organizátorů akce i těch, co oblékají masky.

Formální stránka práce je v pořádku kromě výše uvedených chybějících odkazů na čísla stránek a následujících drobností. Málo kontextualizuje autory, z nichž vychází, často si musíme vystačit s pouhým příjmením. Pečlivé přílohy by vzhledem k tématu zasloužily doplnit o terénní fotografie. Drobné překlepy.

Závěrem:

Přes výše předložené drobnější výtky se jedná o dobře koncipovanou a pěknou práci, která představuje nové a zajímavé poznatky, na něž lze v mnohém navázat. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou velmi dobře.

V Hradci Králové, 7. 9. 2018

Mgr. Veronika Seidlová, Ph.D.